

Polón Peba Mórrag Taetuska Ngaensingül Bóktan

┌Apostol┐ Pol peba mórrag Taetuska aprrapórr dadan tonarr wialómórr, ene wa 1 Timoti nóma wialómórr. Ini we pail ngarkwat tómbapónórr 30 ó 35 pail Yesu Kerrison бүдүл kakóm. Ene peba mórrag nis Taetus a 1 Timoti darrpan tonarramli.

Tugupurr ngarkwat singül kwata Pol ini peba mórrag ugón wialómórr Taetuska, watóka akó Taetus Krrit kaodó namülnürri. Pol a Taetus darrpan pokodó zaget namülnürri Godón Bóktan бүдүрратóm akó sos bókyanóm ola. Pol Krrit nóma amgatórr, wa Taetusün yalórr ola ngyabenóm. Ini peba mórragdó wa Taetusün umul-umulan ngitanórr sos ┌balngomól byarrmarr pam┐ aleanóm sosabkü blaman wirri basirr-basirrabkü oya bóktan ngarkwatódó. Pol wialómnda inzan elklazabkwata, sos balngomól pama ia tulmili ki ngyaben koralón, akó blaman ia-ia pail ngarkwat pamkolpam kopoa ia tulmili ki ngyaben koralón. Wa Taetusün umul-umulan ngitanda obae umulbain pamabkwata, akó wialómnda amkoman umulbain bóktan küpankwata. Darrpan wirri bóktan Pol ne klambóka bóktanda blaman tonarr ini peba mórragdó, wa we klama, morroal elklaza tómbapón. Wa Taetusün ayalda tónggapónóm wagó, oya arróla morroal okaka amzazilda ngibürr amkoman angun pamkolpamab mamooanóm.

Ini Peba Mórragan Bóktan Zono Módógako:

- A. Ini peba mórragan tapaku bóktan 1:1-4
- B. Sos alngomól byarrmarr pam azeb 1:5-16

- C. Mibü nyabən ia yarile Yesun amkoman angun pamkolpampükü 2:1-15
 D. Mibü nyabən ia yarile ngibürr pamkolpampükü 3:1-11
 E. Dómdóm alakón bóktan 3:12-15

Ini Peba Mórragan Tapaku Bóktan

¹ Ka, Pol, ini peba mórrag kótó wialómdóla. Ka Godón Lleba zaget olomla] akó Yesu Kerrison Lapostolóla], akó kürü zaget módóga, Godón alearrón pamkolpamab amkoman bangun tangamtinüm, akó amkoman bóktan umul bainüm Godón ubi nyabən ngarkwatódó. ² Ini pokodógab i sab Lgedlóngóm bain] kwarile ngarkwat-koke arrólóm. Obae tiz-koke God blaman elklaza solkwat tómbapónórr, a wa ngaensingül Lalkamül-koke bóktan] ingrinürr ini ngarkwat-koke arrólankwata. ³ Akó wa tóba ngarkwat-koke arról bóktan pulkaka syónürr paman amgolde tóba angrirrün tonarr ngarkwatódó. God, mibü Zidbain Pam, kürüka wirri arüngi bóktanórr ini zaget tónggapónóm, zitülkus igó gyagüpi wamórr wa, ka sab morroal tónggaponó.

⁴ Taetus, ka marüka wialómdóla.

Ma kürü kómal olomzanla, zitülkus mi nizana Yesun amkoman angundamli. Ka tóredóla, Lgail tonarr] akó paud asi ki namülam marüka, God mibü Abdógab akó Kerriso Yesu, mibü Zidbain Pam.

Sos Alngomól Byarmarr Pam Azeb

⁵ Ka marü Krrit kaodó we zitülkusdü mingatórró elklaza dümdüm atanóm, koke ne kla alakórrón kwar-ilürr, akó darrü we zitülkusdü basirr-basirr sos alngomól byarmarr pam alangóm, ka marü enezan myalórró. ⁶ Ka ta marü myalórró, ma sab inzan sos alngomól byarmarr

pam irrbülünke: wa wata dümdüm ngyabele da oyak-wata pamkolpama zitül-koke pokodó koke bóktan kwarile wagó, wa kolae kla tónggapónórr. Wa inzan dümdüm yarile: wa sab tóba kol ilklió alión-gu ngibürr kolpükü gonggo bainüm.* Sab ta oya olmalab amkoman bangun oyaka asi ki yarile,† akó pamkolpamab zitülkus babul ki yarilün ibüka bóktanóm wa, i büód tonarr tómbapóndako akó güblang arrkrru-koke olmalako. ⁷ Sos alngomól akó ngabkan pam wa wata dümdüm yarile, zitülkus wa Godón elklaza ngabkan pama, da oyakwata pamkolpama zitül-koke pokodó koke bóktan kwarile wagó, wa kolae kla tónggapónórr. Wa inzan dümdüm yarile: Wa igó pam koke yarile igó, “Ka wata blaman kla wirri umulóla” akó nabe tolome adoat baile, akó wa büsai ngürsilüm bain pam koke yarile. Ó wa ngyepame gorrgorr koke baile akó zóngang gazirr pam koke yarile. Oya wirri ubi babul ki yarile mani azebóm. ⁸ A wa wata igó pam yarile, mogob pamkolpam tóba müótüdü nóto arrbúnda, akó Lmoboküpdü ubiJ noane morroal tulmil tómbapónóm. Akó wa igó pam yarile, morroal gyagüpitótók tulmili, Ldümdüm tonarreJ, Godón ilküpdü LkolkalJ nóto ngyabenda, akó tóba ubi akó tórrmen nóto balngomólda. ⁹ Dómdóm, sos alngomól byarrmarr pama sab karrkukus ki emoalón ene amkoman umulbain bóktan oya ne ngarkwatódó umul inóp. Ene igósüm, wa sab ngibürr pamkolpam ia arüng bútan yarile dümdüm umulbain bóktane ibü mamóanóm. Akó nidi bóka bamgündako ibü büzazilüm igó, i dümdüm kokeako. ¹⁰ Ka ene poko igósidi bóktandóla, zitülkus ola abün darrem-darrem bóka bamgün pamkolpamako, gonggo

---

* **1:6** Grrik bóktan oporan darrü küp módóga, müóran wata darrpan kol warile. † **1:6** Ngibürr Mórrke-mórrke Godón Bukdü inzan angrirrúna: ...oya olmalab amkoman bangun asi ki yarile Yesuka. **1:6** 1 Timoti 3:2-7

akó küp-koke bóktan aman is, akó ngibürr kolpam nidi ilklió bülióndako. Kolaean idipako, nidi bóka bamgünda-dako wagó, blamana Yesun nidi amkoman angundako, i paman [gyabi sopae singgalgón] gida ki mamóanórre. †
 11 Ibü tae piküp ninamke, zitülkus i abün darrpan-darrpan müótüdü dudu pamkolpam ibü susumüri kolae baidako abün-abün gyagüpitótók bóktane. Ene pamkolpamab susumüri kolae baidako, zitülkus i we kla umul baidako i koke ne kla ki umulbain kwarile. I barre igósüm umul baidako, büódan kwata mani azebóm. 12 Módóga, ibü tibiób Krrit [wirri gyagüpitótók] pama ibükwata ngaen igó ini ne poko bóktanórr wagó, “Krritüm pamkolpam blaman tonarr obae tiz pamkolpamako, barngin-koke kolaean ume-kyamülako, akó i zógós isako akó barngin-koke alo isako.” 13 Ini bóktan wata amkomana. Da ma turkruru, ini zitülkusdü ma sab ibü^S wirri arüngi nagnómke. Ene igósüm, i sab amkoman umulbain bóktan amkoman yangunórre 14 akó i sab myamem ene Zu obae ólpóepdó koke barite, ó amkoman bóktan nidi alzizi amaikdako tibióban gida bóktan pokodó. 15 Blaman elklaza kolkalako ibünkü Godón ilküpdü kolkal nidipko.* A kolaean pamkolpam nidipako akó Yesun amkoman koke nidi angundako, i ne kla tómbapóndako kolkal kokeako. Ibü

---

† 1:10 Grik bóktane ma inzan angrirrüna: ene nidipko paman gyabi sopae singgalgórrón nibióbko, a ibükwata igó bóktanda wa, Yesun amkoman bangun [Zu pamkolpam] nidi umulbain kwarilürr wa, blaman amkoman bangun pamkolpam i wata gyabi sopae singgalgón kwarile. § 1:13 ibü we pamkolpambóka apónda obae umulbain pam o obae umulbain pam nidi mamóandako. * 1:15 Obae umulbain pama igó bóktan kwarilürr wagó, Godón morroal ainüm wata ngibürr gida bóktan poko mamóan korale, inzan gida bóktan poko wa, ma koke ne kla elolo. I igó umulbain kwarilürr, inzan gida mamóande ma sab kolkal namulo. A ma ne kolkal nómadóla Godón ilküpdü, ma myamem ene gida bóktan poko mamóan-gu kolkal bainüm.

gyagüpitótók dümdüm kokeako, akó ibüka büöd babula kolae tonarr nóma tómbapóndako. ¹⁶ I go bóktandako wagó, i Godónbóka umulako, a ibü tórrmena ma inzan koke byalda. Ibü tórrmena byalda wagó, i ngazirrako, i Godón bóktan arrkrrum kokeako, akó ibü gaodó kokea morroal kla tómbapónóm.

2

Mibü Ngyaben Ia Yarile Yesun Amkoman Angun Pamkolpampükü

¹ A mató, Taetus, sab ma umul bain namülünke amkoman umulbain bóktan ngarkwatódó.

² Byarmarr pam umul bain namülünke, i piküpan ngyabenórre, morroal tulmil tómbapónórre pamkolpama ibü Lmorroal igósidi nangónórre, morroal gyagüpitótóke tulmil tómbapónórre, karrkukusi Godón amkoman yangunórre, amkoman Lmoboküpdü ubi, okaka izazinórre ngibürr pamkolpamdó, akó karrkukus bórrangnórre enana morroal ó müp tonarra nóma togoble.

³ Ene dadan ngarkwatódó byarmarr kol umul bain namülünke, morroal tonarre piküpan ngyabenóm Godón amkoman mamóan kolzan; i ngibürr kolpamabkwata obae bóktane panzedó koke nüliónórre ó wirri ubi abün waen anón kolzan koke kwarile, da akó umul nyónórre morroal ne klamko. ⁴ Ene igósüm i küsil kol umul nyónórre ibü moboküpdü ubi asi yarile tibiób morwal akó olmaldó.

⁵ Akó umul nyónórre küsil kol morroal gyagüpitótóke tulmil tómbapónóm akó Lkolkal, ngyabenóm, metat müót morroal ngabkanóm, morroal tonarr korale, akó i tibiób morwalab tangdó korale. Küsil kola inzan tulmil tómbapónórre, igósüm darrü oloma sab kolaean bóktan koke bóktale Godón bóktanankwata.

⁶ Taetus, ma ene dadan ngarkwatódó küsil pam arüing bütalónke morroal gyagüpitótóke tulmil tómbapónóm blaman elklazadó. ⁷ Okaka byónke moba, ibü asenóm morroal laróga. Ma barngin-barngin-koke umul bailo, akó ma ne kla umul baidóla tómbapón namülünke. ⁸ Akó marü bóktan wata dümdüm ki koralón, pamkolpamab zitülkus babul yarile bóktan akon-gum. Ene igósüm, nidi bóka bamgündako sab büöd ipüdörre, zitülkus ibü darrü kolae bóktan babula mibükwata.

⁹ Umul bain namülünke [leba zaget] kolpam, i wata tibiób wirri pamab balngomóldó korale blaman klamdó, wirri pam bagürwóman ngibtanóm, bóktan akon-gum ibüka, ¹⁰ akó ibükagab gómólgum. A tibiób okaka byónörre wa, ibü amkoman karrkukus moboküp korale tibiób wirri pamdó, igósüm i sab God mibü zidbain paman umulbain bóktan morroal obzek irre blaman kwata.

¹¹ Ma ene blaman elklaza umul bain namülünke, zitülkus Godón [gail tonarra] okaka tübyónürr, ene ne gail tonarra zidbain sidódürr blaman pamkolpamdó. ¹² Ene gail tonarra mibü igó poko umul byónda, mi piküp bairre igó tonarrdógab God koke ne tonarrdó ubi baina akó ini tüpan kolae ubi tonarr. Akó ene gail tonarra mibü igó poko umul byónda wa, mi morroal gyagüpitótóke tulmil tómbapónörre akó dümdüm ngyabenörre akó we tonarr alngón koralo, God ne tonarrdó ubi baina, ini errkya ngyaben tonarrdó. ¹³ Mizan ene kómal Ngürr akyandakla, mi ne Ngürrdü [gedlóngóm bindakla], mi ene morroal tonarr tómbapónörre. Ene we ngürra Yesu Kerrison alkomól [wirri kómal zyóna] sab ugón okaka tübine. Yesu Kerriso mibü wirri God akó Zidbain Pama. ¹⁴ Yesu tóba bókyanórr mibü blaman kolaean tonarrdógab Laurdü amanóm] akó mibü bagulüm, igósüm mi tóbanan pamkolpamóm bairre, wirri ubi nidi bairre morroal kla

tómbapónóm.

¹⁵ Ma sab ini kla umul bain namülünke blaman ene pamkolpam, arüng bütan namülünke, akó balngomól arüngi nagnómke. Marü wirri dümdüm asine inzan bóktanóm, da i sab marü tibiób kak amtyan-gu.

3

Mibü Ngyaben Ia Yarile Ngibürr Pamkolpampükü

¹ Yesun amkoman angun is sab ma ibü akó umul-umulan ngibtanke, i wata bwób singüldü pam akó wirri ngi pamab balngomóldó korale. I wata ibü bóktan azeb korale, ibü ubi wata asi korale morroal kla tómbapónóm, ² obae bóktan koke nüliónórre panzedó ngibürr olmal-abkwata. I blaman tonarrdó wata paudüdü korale, ibü gyaur tonarr wata asi kwarile ngibürr pamkolpamdó, ó akó wata amkoman piküp ngyaben okaka izazinórre blaman pamkolpamdó.

³ Ma ibü ene kla tangbamtin namülünke ngambangólóm, zitülkus mi ta ngaen-gógópan inzan gonggoan akó arrkrru-koke kwarilnürü, akó mibü ilklió bülión koralórr kle-kle kwatódó tótókóm, akó mibü ini blaman darrpan-darrpan tüpan kolae ubi tonarra akó büban ubia ogyarr-ogyarr tolngomólnónóp. Mi mibiób ngyaben amkoman kolaedó aman koralnórró akó mibü gyagüp kolaea akranda ngibürr pamkolpamab elklazadó. Pamkolpama mibü alzizi aman kwarilürr, zitülkus mi ngazirran elklaza tómbapón kwarilnürü akó mi mibiób darrem-darrem alzizi boman kwarilnürü. ⁴ A enana mi inzan pamkolpam kwarilnürü, God, mibü Zidbain Pam, oya morroal tonarr akó [moboküpdü ubi] nóma tómtyanórr, ⁵ wa mibü zid tinóp tóba gyauranme, a

---

2:14 Wórr Peba 130:8; BazeB Tonarr 19:5; Duterronomi 4:20; 7:6; 14:2; 1 Pita 2:9

igó koke igó, mibü dümdüm elklaza tómbapónde. Wa mibü zid tinóp Godón Samu akyande, nóto tugulóp mibü kolae tonarr akó nóto tókyenóp mibü küsil arról akó küsil tonarre nyabenóm. ⁶ God tóba Samu sekanórr dudu, mibü Zidbain Pam, Yesu Kerrisokama, ⁷ igósüm mi Godón olmalóm ki bairre, Lngarkwat-koke arróldó┘ nidi Lgedlóngóm bairre┘, zitülkus God mibü Ldümdüm tonarr┘ kolpam kuri tinóp tóbanan Lgail tonarre┘.

⁸ Ini bóktanbarra wata amkoman bóktana. Akó ini pokodógab kürü ubi ma amkoman moboküpi bóktanke ola ini umulbain bóktan, igósüm, Godón nidi amkoman angundako, gyagüpitótók wata ola irrbürre tómbapónóm morroal ne elklazako. Blaman ini elklaza morroalako blaman pamkolpamdó akó ibü tangbamtindako. ⁹ A ma gonggo bóktan akó abalbobatalab ngi ne klamko wibalómórrón* gum bangón namülün, akó ongyaltongyal akó gidam† ongyal gum bangón namülün. Ma ini elklaza gum bangón namülün, zitülkus i koke tangbamtindako akó küp-kokeako. ¹⁰ Ne oloma arrgrratóda, oya arüing bóktan ekyanke piküp bainüm. Wa ne koke nóma arkrerule, da akó arüing bóktan ekyanke. Wa akó koke nóma arrkrerule, da ma oya kak emtyanke. ¹¹ Ma ene kla tónggapónke, zitülkus ma umulóla inzan pama amkoman kwatódógab kuri byalünge akó wa kolae tonarrpüküma, ó wa tüób urdü tótók kwat kuri alóte.

Dómódóm Alakón Bóktan

---

* **3:9** abalbobatalab ngi ne klamko wibalómórrón, Mórrke-mórrke módóga: genealogy. Ini klama wa abalbobatalab wibalómórrón ngibóka apónda. Pamkolpama ne kla umul bainóp akó ne klambóka ongyaltongyal koralórr.

† **3:9** gida wa aprrapórr Mosesón gida apónda.

¹² Ka nóma zirrapono, ia Arrtimasón ó ta ia Tikikusün marüka, ma sab arüng kóbó ipadke tótókóm kürüka Nikopolis wirri basirrdü, zitülkus ka amkoman gyagüpitótók kuri esena güb melpal ola amanóm. ¹³ Arüng kóbó ipadke blaman elklaza tómbapónóm Zenasón, gida wirri umul pam, akó Apolosón tangamtinüm i nóma aurri. Ene igósüm, i gaodó ki namülam ma ne elklaza nüfino kwat-kwatóm. ¹⁴ Yesun amkoman angun pamkolpama Krritüm umul ki bainünüm gyagüpitótók arrbünüm tómbapónóm morroal ne elklazako, ngibürr elklaza-koke pamkolpam tangamtinüm ibü büban elklaza-e, igósidi i küp-koke koke nygabenórre.

¹⁵ Blaman pamkolpam nidipko kankü, i marüka morroal yawal bóktan zirrapórre. Morroal yawal bóktan nókyenam Yesun amkoman angun pamkolpam ola, moboküpdü ubi nibióbe kibükamóm.

Ka tóredóla, Lodón gail tonarr asi ki yarilün yabü blamandó.

3:12 Apostolab Tórrmen 19:29; 27:2; Kolosi 4:10; 2 Timoti 4:12; Pilimon 1:24

3:13 Apostolab Tórrmen 18:24; 1 Korrint 16:12

Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of Western
Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-04-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 Oct 2021 from source files dated 1 Jul 2021

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614